

Hedensted Kommune

REDEGØRELSE OM BYUDVIKLING I OSD I HENHOLD TIL VANDPLANERNES

RETNINGSLINJER 40 OG 41 I HEDENSTED KOMMUNE, 1. UDGAVE

Rekvirent Hedensted Kommune

Rådgiver Orbicon A/S
Jens Juuls Vej 16
8260 Viby J.

Projektnummer 3641500085

Projektleder Henrik Olesen

Udarbejdet af Henrik Olesen

Kvalitetssikring Jens Demant Bernth

Revisionsnr. 0

Godkendt af Ole Frimodt Pedersen

Udgivet 10-06-2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	2
1.1. Baggrund	3
2. GRUNDVANDSRESSOURCEN	4
2.1. Status for kortlægning	4
2.2. Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet	5
2.3. Grundvandsdannelse og grundvandsressourcens størrelse.....	6
2.4. OSD, indvindingsoplande og NFI	8
3. VANDFORSYNINGSFORHOLD	10
4. PLANFORHOLD	11
4.1. Bymønster og befæstelsesgrad i forhold til OSD, indvindingsoplande udenfor OSD og NFI.....	11
4.2. Rammeudlæg	13
4.3. Restrummelighed i eksisterende planrammer.....	15
5. BESKYTTELSE AF GRUNDVANDET – GENEREL REDEGØRELSE	17
5.1. Forhold til indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse	17
5.2. Forhold til vandplaner	18
6. REFERENCER	18

1. INDLEDNING

Denne rapport er udarbejdet i henhold til statens udmelding til vandplanernes retningslinjer 40 og 41 i forhold til byudvikling og anden ændret arealanvendelse i Områ-

der med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande /1/. Rapporten redegør for grundvandsforholdene og for kommuneplanlagt arealanvendelse i forhold til drikkevandsinteresserne i Hedensted Kommune

Redegørelsen er udarbejdet af Orbicon på Hedensted Kommunes anmodning. Hedensted Kommune og Naturstyrelsen har vurderet, at redegørelsen skal indgå i forslagene til Kommuneplantillæg nr. 3 og 7 for udvidelse af eksisterende virksomheder ved Barrit, da dele af områderne ligger i OSD. Øvrige forhold ved erhvervsbyggeriet, herunder planlægningsmæssige forhold, er der redegjort for i kommuneplantillægget og lokalplanen. Hedensted Kommune forventer at udarbejde en mere gennemgribende redegørelse i forbindelse med Planstrategien og Kommuneplan 2017, når Naturstyrelsen har afrapporteret de geologiske kortlægninger fra den vestlige del af kommunen, herunder en revideret OSD- og NFI-udpegning. Indtil da anvendes denne redegørelse.

1.1. Baggrund

Vandplanernes retningslinje 40 handler om placering og indretning af anlæg inden for allerede kommune- og lokalplanlagte erhvervsarealer samt udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en forurening af grundvandet. Retningslinje 41 omhandler udlæg af arealer til byudvikling inden for OSD og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD.

Naturstyrelsen har til udmeldingen af statslige interesser til kommuneplanlægningen i oktober 2012 udarbejdet et notat om, hvordan kravene i vandplanernes retningslinjer 40 og 41 opfyldes /1/. Notatet er udgangspunkt for denne redegørelse.

I notatet har Naturstyrelsen opstillet en trinmodel, som kan anvendes i de tilfælde, hvor der sker byudvikling og anden ændret anvendelse i en sådan udstrækning, at der kræves kommuneplanlægning, og denne muliggør en mere grundvandstruende aktivitet. Trinmodellen er opbygget med et trin for byudvikling og anden ændret arealanvendelse inden for OSD og indvindingsoplande, men uden for NFI og et trin for byudvikling og anden ændret arealanvendelse indenfor NFI.

I forbindelse med trinmodellen har Naturstyrelsen opstillet en række krav til indhold af den redegørelse, der skal beskrive, hvordan grundvandet beskyttes.

Inden for hvert trin vurderes risikoen for grundvandsforurening og reduktion af grundvandsdannelsen. I den forbindelse er der udarbejdet lister over virksomheder, anlæg og andre byudviklingsformål. Liste 1, tilladelseslisten, indeholder mindre grundvandstruende virksomheder og anlæg, liste 2, opmærksomhedslisten, indeholder potentielt grundvandstruende virksomheder og anlæg og liste 3, forbudslisten, indeholder særligt grundvandstruende virksomheder og anlæg.

Forudsætninger for byudvikling og anden ændret arealanvendelse i OSD og indvindingsoplande uden for OSD er, at den statslige kortlægning af grundvandet er afslut-

tet. I Hedensted Kommune er den statslige grundvandskortlægning endeligt afsluttet i hovedparten af kommune, undtagen i den vestligste del af kommunen, se kapitel 2.1. Kortlægningen i den vestlige del af kommunen forventes, sammen med kortlægningen af en række indvindingsoplande uden for OSD, at blive afsluttet medio 2015. Der mangler således data om grundvandsforholdene i den del af kommunen. Kortlægningen må forventes at resultere i en ændring af OSD- og NFI-udpegningen.

2. GRUNDVANDSRESSOURCEN

De indvindingsmæssige interesser knytter sig i Hedensted Kommune primært til jordlag, der er aflejret i forbindelse med de sidste istider. Indvinding fra disse kvartære aflejringer sker i hele kommunen. Derudover indvindes der i den vestlige del og til dels også i den centrale del af kommunen også grundvand fra dybereliggende tertiære sandmagasiner. Grundvandsressourcen, som i dag anvendes til indvinding af drikkevand, eller som er udlagt som potentiel fremtidig drikkevandsressource, findes således i forskellige typer af grundvandsmagasiner. De fleste af disse har en god naturlig beskyttelse, og der er i forhold til Hedensted Kommunes samlede behov for indvinding af grundvand til drikkevand tilstrækkelige grundvandsreserver i kommunen.

2.1. Status for kortlægning

Grundvandskortlægningen i Hedensted Kommune blev påbegyndt af Vejle Amt for mere end 15 år siden og har siden 2007 været varetaget af Naturstyrelsen. På baggrund af kortlægningen, udarbejdes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. I tabel 1 ses de nuværende kortlægningsområder, som er beliggende i Hedensted Kommune, samt status for kortlægning og indsatsplanlægning.

Kortlægningsområde	Afsluttet / (rettet)	Indsatsplan
Ørum /5/	2005	2005
Rugballegård /9/	2005 *(2012)	2005
Snaptun /6/	2006 *(2012)	2006
Hedensted /4/	2006 *(2012)	2006
Juelsminde /2/	2010	Vedtaget 2015 /2/
Lindved /7/	2011	Indarbejdes i Hedensted planen
Hedensted Nord /3/	2013	Indarbejdes i Hedensted planen
Hvejsel /8/	2014	Skal indgå i Hedensted Vest planen
Hedensted Vest	Ikke afsluttet	Afventer kortlægning
Nørre Snede	Ikke afsluttet	Afventer kortlægning
Indvindingsoplande u.f. OSD	Ikke afsluttet	Afventer kortlægning

Tabel 1. Kortlægningsområder i Hedensted Kommune og status for kortlægning. *I 2012 justerede Naturstyrelsen udpegningerne af nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) og indsatsområder (IO).

Det skal bemærkes, at Hvejsel, Rugballegård og til dels Nørre Snede kortlægningsområderne også dækker større områder uden for Hedensted Kommune.

2.2. Grundvandsressourcens naturlige beskyttelse og kvalitet

I Hedensted Kommune findes forskellige grundvandsmagasiner i forskellige dybder, og som følge heraf foregår indvindingen også fra mange forskellige dybder. Kommunen kan opdeles i tre overordnede områder, dels det østlige område, dvs. Juelsmindehalvøen, dels et centralt område inde omkring Hedensted og Lindved og dels et nordvestligt område ved kortlægningsområde Hedensted Vest og dele af kortlægningsområde Nørre Snede.

I det østlige område, dvs. på Juelsmindehalvøen, er den primære grundvandsressource knyttet til de kvartære grundvandsmagasiner, som består af kvartære sand- og grusaflejringer. Flere steder er disse knyttet til begravede dale, som her dog ikke er specielt dybe. Juelsmindehalvøen befinder sig indenfor både "Hovedopholdslinjen" og den Østjyske Israndslinje. Områdets landskab og øvre jordlag er derfor blevet påvirket af Nordøstisens og Den Østjyske Is' bevægelse henover området i sidste istid. Lagene har generelt en stor forstyrrelsesgrad, hvor lagene er presset op i flager og skråtstillede lag.

Generelt ligger magasinerne på Juelsmindehalvøen forholdsvis terrænnært, og der er tale om mere eller mindre adskilte magasiner, som har en begrænset udstrækning, og som er forholdsvis sårbare overfor forurening. De geologiske forhold i området byder på en særlig begrænsning, idet grundvandet typisk er lokaliseret forholdsvis tæt ved terrænoverfladen i kun 20 til 40 meters dybde. Kun nogle enkelte steder er der grundvandsforekomster dybere nede.

Der er overvejende vandtype C, den forholdsvis beskyttede vandtype i mange boringer, men der er også vandtype B, den sårbare vandtype i flere boringer. Der er således konstateret nitrat i nogle af boringerne i området, herunder i boringer tilhørende tre vandværker, og der er generelt forhøjet sulfatindhold i mange boringer, hvilket også vidner om en vis sårbarhed. Med hensyn til sprøjtemidler er sådanne kun fundet i begrænset omfang i de primære grundvandsmagasiner.

I den centrale del af kommunen, dvs. ved Hedensted og Lindved, er grundvandsressourcen ligeledes primært knyttet til de kvartære grundvandsmagasiner, som dog her er mere dybtliggende, bl.a. i forbindelse med dybe begravede dale. Grundvandsmagasinerne er således i mindre omfang sårbare. Der er generelt to magasiner i området: et forholdsvis udbredt kvartært magasin, der ligger under et mere eller mindre udbredt dæklag af kvartæret ler, og et dybereliggende kvartært magasin, der er knyttet til de begravede dale og således er af begrænset udbredelse. Det skal bemærkes, at der ved Lindved i den vestlige del af området også indvindes vand fra et dybtliggende miocænt magasin.

I forhold til de grundvandskemiske forhold er der ved Hedensted og Lindved tale om vandtype D og vandtype C, dvs. de beskyttede vandtyper. Der er dog også vandtype B, dvs. den nitraholdige vandtype i nogle få boringer, herunder også i et vandværks

boringer. Også i dette område er der forholdsvis få fund af sprøjtemidler i de primære grundvandsmagasiner.

TREFOR forsyning har en stor kildeplads i området ved Hedensted og Lindved, og indvindingsoplandene til TREFORs kildepladser ved Lysholt, Bredal og Solekær for en stor dels vedkommende ligger inde i Hedensted Kommune.

I den nordvestlige del af kommunen er grundvandsressourcen knyttet til kvartære magasiner, men også til tertiære magasiner i miocænt sand og grus. Der er tale om både sårbare og ikke sårbare magasiner og i det hele taget er de geologiske forhold meget komplekse. Komplexiteten skyldes især tilstedeværelsen af en række begravede dale, som er eroderet dybt ned i de tertiære aflejringer. Over de tertiære aflejringer ses de kvartære sandede og lerede sedimenter med meget varierende udbredelse og mægtighed. De begravede dale er hovedsageligt fyldt op med sandede aflejringer og i mindre grad med ler.

De grundvandskemiske forhold afspejler de komplekse geologiske forhold, og der er således varierende grundvandskvalitet i denne del af kommunen. Der er dog overvejende reducerede vandtyper, dvs. vandtype C og D. Der er dog også de sårbare vandtype A og B, som bl.a. ses i den nordlige del af området. Der er fundet flere sprøjtemidler i dette område end i de øvrige områder i kommunen.

2.3. Grundvandsdannelse og grundvandsressurens størrelse

Den del af nedbøren, der siver ned som grundvand, strømmer vertikalt gennem et eller flere lerlag for at ende i et kvartært sandlag eller til sidst i et miocænt sandlag, hvorfra det strømmer til enten indvindingsboringer eller vandløb, søer, vådområder, Horsens Fjord, Vejle Fjord eller Lillebælt.

I Hedensted Kommune varierer nettonedbøren på tværs af kommunen. Nettonedbøren er forholdsvis stor i den vestlige del af kommunen, men bliver mindre mod øst. De terrænnære jordlag består overvejende af moræneler, men også store områder med smeltevandssand, bl.a. i den nordvestlige del af kommunen og inde omkring Løsning Hedeslette. Hvor der er moræneler ved terræn, vil en større del af nedbøren afstrømme direkte til dræn, vandløb, søer og kyst, mens nedbøren lettere kan sive ned til grundvandsmagasinerne under de sandede områder.

Størrelsen af grundvandsdannelsen er beregnet med hydrologiske modeller i forbindelse med grundvandskortlægningen. Der er opstillet flere forskellige hydrologiske modeller, som dækker hvert sit delområde. Der er tale om modeller for Lindved, Hedensted, Juelsminde, Rugballegård og Brædstrup-Våbensholm (de to sidste dækker kun et mindre areal af kommunen). Tilsammen omfatter modellerne hovedparten af OSD og en stor del af indvindingsoplandene uden for OSD. Kun den nordvestligste del af kommunen op mod Nørre Snede er endnu ikke dækket helt ind. Nøgletal om grundvandsdannelsen fra de modeller, der dækker hovedparten af kommunen, er listet i tabel 2.

Kortlægningsområde	Grundvandsdannelse til øverste magasin i OSD
Lindved	3,4 mio. m ³
Hedensted	29,1 mio. m ³
Juelsminde	4 mio. m ³

Tabel 2. Grundvandsdannelse beregnet i grundvandskortlægningen.

For Hedensted Vest og Nørre Snede kortlægningsområder foreligger der ikke grundvandsmodeller eller beregninger af grundvandsdannelsen endnu. Arealet af OSD i de to kortlægningsområder udgør ca. 45 km². Grundvandsdannelsen indenfor OSD i Lindved og Hedensted er omkring 300 mm til det øverste grundvandsmagasin /4,7/. Såfremt der tages udgangspunkt i en grundvandsdannelse på 300 mm, svarer dette til en grundvandsdannelse på 13,5 mio. m³ indenfor OSD i Hedensted Vest og Nørre Snede. Samlet er der således en grundvandsdannelse indenfor OSD i Hedensted Kommune på omkring 50 mio. m³.

Hedensted Kommune har givet tilladelse til indvinding af grundvand til drikkevand fra almene vandværker på 5,3 mio. m³/år, (inkl. tilladelse til TREFOR forsyning). Fra TREFOR's 3 kildepladser i Vejle Kommune er der tilladelse til at indvinde i alt 1,5 mio m³/år, hvoraf skønsmæssigt ca. 1 mio m³/år hentes i Hedensted Kommune. Hertil kommer tilladelse til markvanding på 2,1 mio. m³/år og til erhvervsvirksomheder på 1,2 mio. m³/år. Endelig er der ca. 865 ejendomme, der har egen forsyning eller forsynes af ikke almene vandværker. Der regnes med en indvinding på 170 m³/år fra hver, i alt ca. 150.000 m³/år. Den samlede tilladte årlige indvinding udgør ca. 8,8 mio. m³/år (ca. 9,8 mio. m³/år inkl. TREFORs indvinding i Vejle Kommune), svarende til knap 18 % (20 %) af den estimerede årlige grundvandsdannelse i OSD. Såfremt der alene ses på den tilladte indvinding af drikkevand på ca. 5,5 mio. m³/år (ca. 6,5 mio. m³/år inkl. TREFORs indvinding i Vejle Kommune) udgør denne 11 % (13 %) af grundvandsdannelsen i OSD.

Grundvandsindvindingen i Hedensted Kommune vurderes generelt at være bæredygtig i forhold til størrelsen af grundvandsdannelsen. På dele af Juelsmindehalvøen er det dog vurderet, at indvindingen nogle steder er tæt på 35 % af grundvandsdannelsen. Når der jf. statens vandplaner /10,11,12,13/ tages udgangspunkt i, at en grundvandsforekomst er overudnyttet, hvis der indvindes mere end 35 % af grundvandsdannelsen til magasinet, er der lokalt på Juelsmindehalvøen magasiner, der isoleret set er tæt på at være fuldt udnyttet, hvis de udstedte indvindingstilladelser udnyttes fuldt ud. I tilknytning hertil bemærkes det, at ifølge statens vandplaner /10,11,12,13/ overstiger indvindingen ikke den beregnede udnyttelige grundvandsressource i nogle af grundvandsforekomsterne i Hedensted Kommune, se i øvrigt kapitel 5.2.

De forholdsvis store OSD, den decentrale forsyningsstruktur samt kommunens planlægning, herunder indsatsplanlægning er med til at sikre, at der sker tilstrækkelig

grundvandsdannelse, og at naturgivne udsving eller mindre, menneskeskabte reduktioner i grundvandsdannelsen ikke påvirker størrelsen af grundvandsdannelsen væsentligt. Der er ikke tegn på, at der indvindes mere grundvand, end der dannes til de magasiner, der indvindes drikkevand fra i Hedensted Kommune, så samlet set vurderes der således både at være tilstrækkeligt grundvand og at blive dannet tilstrækkeligt med grundvand til både den nuværende og den fremtidige drikkevandsindvinding i Hedensted Kommune.

2.4. OSD, indvindingsoplande og NFI

Nogle af de vigtigste resultater fra grundvandskortlægningen er områdeudpegningerne. Der er mange OSD i Hedensted Kommune og disse udgør et samlet areal på omkring 184 km², svarende til 33% af kommunens samlede areal..

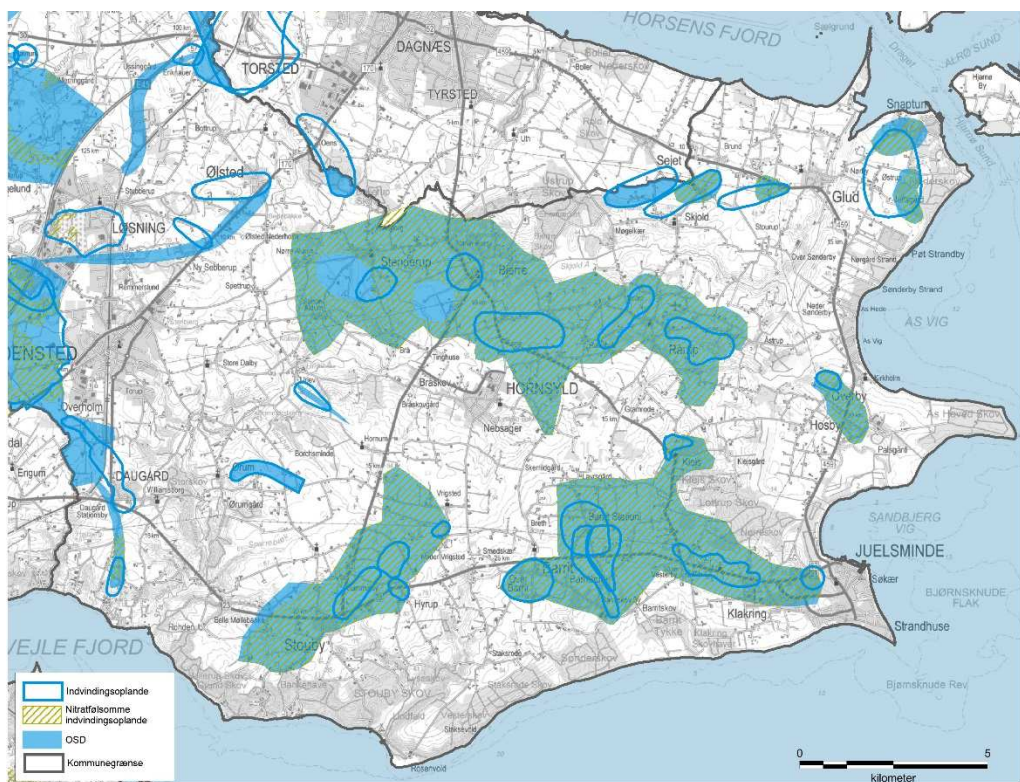
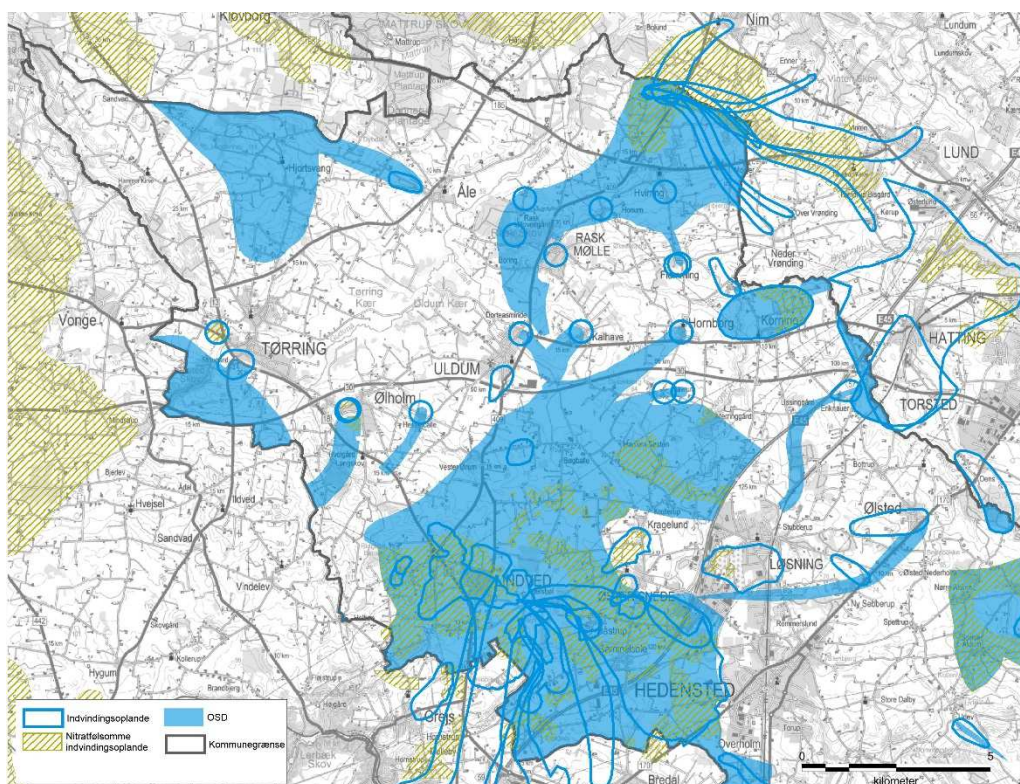
På Juelsmindehalvøen er der tre store OSD og en række mindre OSD, hvoraf sidstnævnte udgøres af indvindingsoplandene til nogle specifikke vandværker. De tre store OSD er beliggende ved hhv. Barrit-Juelsminde, Hyrup-Stouby og Stenderup-Hornsyld-Rårup.

Omkring Hedensted er der et større OSD, der reelt består af flere OSD (OSD Lindved, OSD Hedensted, OSD Hedensted Nord og dele af OSD Hedensted Vest). I den nordlige del af kommunen er der to OSD, som udgør dele af to større OSD, hhv. OSD Hedensted Vest og OSD Nørre Snede.

Herudover er der dele af nogle større OSD, der strækker sig ind Hedensted Kommune, bl.a. ved Rugballegård op mod Horsens Kommune og ved Hvejsel ned mod Vejle Kommune.

Mange af indvindingsoplandene til Hedensted Kommunes 50 vandværker er beliggende helt eller delvist indenfor OSD. På Juelsmindehalvøen er det en meget stor del af de udlagte OSD og af de kortlagte indvindingsoplande uden for OSD, der er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). I Hedensted og Lindved området er omkring halvdelen af OSD udpeget som NFI. I den nordvestlige del af kommunen er der indtil videre kun afgrænset forholdsvis få arealer af OSD som NFI. OSD, indvindingsoplande og NFI er vist på figur 1. Figuren er opdelt i 2 dele for at gøre kortene mere læsevenlige.

Figur 1. OSD, indvindingsoplande til almene vandforsyninger og NFI. For 6 vandværker beregnes nye indvindingsoplande i forbindelse med Naturstyrelsens kortlægning. Oplandene forventes overdraget til Hedensted Kommune i 2015.

Udpegningen af NFI er baseret på tykkelsen af beskyttende lerlag, de vandkemiske forhold i grundvandsmagasinet samt strømningsgradienten til og fra grundvandsmagasinet. Primære grundvandsmagasiner med en begrænset naturlig beskyttelse fra overlejrende lerlag, oxiderede eller svagt reducerede vandtyper og nedadrettede gradienter er således særligt sårbare overfor forurening.

3. VANDFORSYNINGSFORHOLD

Vandforsyningen i Hedensted Kommune sker fra 50 almene vandværker /14/, hvoraf Hedensted Vandværk er det største med en tilladt indvinding på 600.000 m³. Udover Hedensted Vandværk er der ni vandværker, der har en tilladt indvinding på eller over 100.000 m³/år. Det drejer sig om Hornsyld, Løsning, Lindved, Rask Mølle, Stouby, Sønderby, Tørring, Uldum og Ølsted vandværker. De øvrige 40 vandværker har en indvindingstilladelse på under 100.000 m³ årligt.

Herudover er der 707 ejendomme med egen eller naboforsyning, samt 158 ejendomme, der forsynes fra ikke-almene vandværker.

TREFOR A/S, der bl.a. leverer vand til Vejle Kommune, har en kildeplads i Hedensted Kommune, hvorfra der er tilladt en indvinding på 1.5 mio. m³ årligt. Herudover strækker indvindingsoplandene for en række af TREFORs kildepladser uden for Hedensted Kommune sig ind i Hedensted Kommune. Herfra er der ligeledes tilladelse til at indvinde 1,5 mio. m³/år.

4. PLANFORHOLD

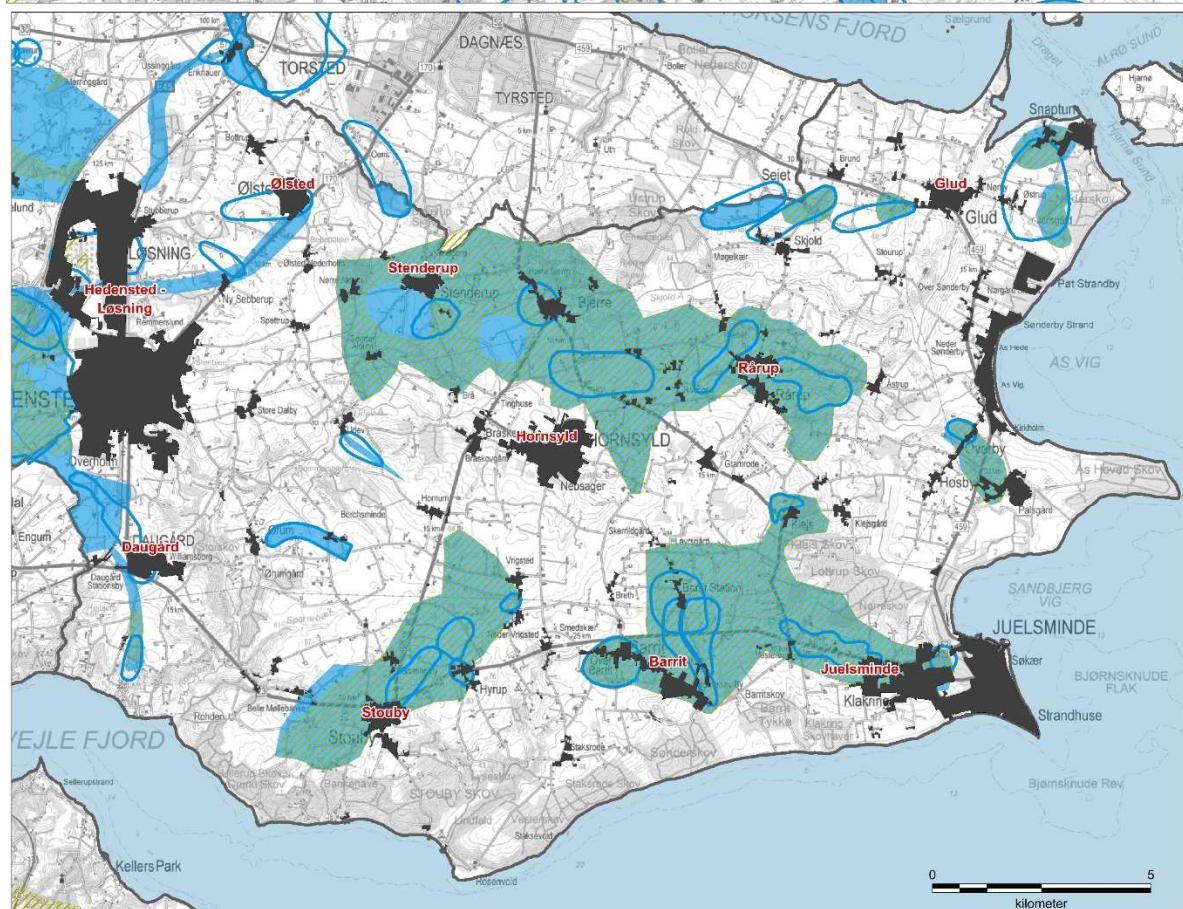
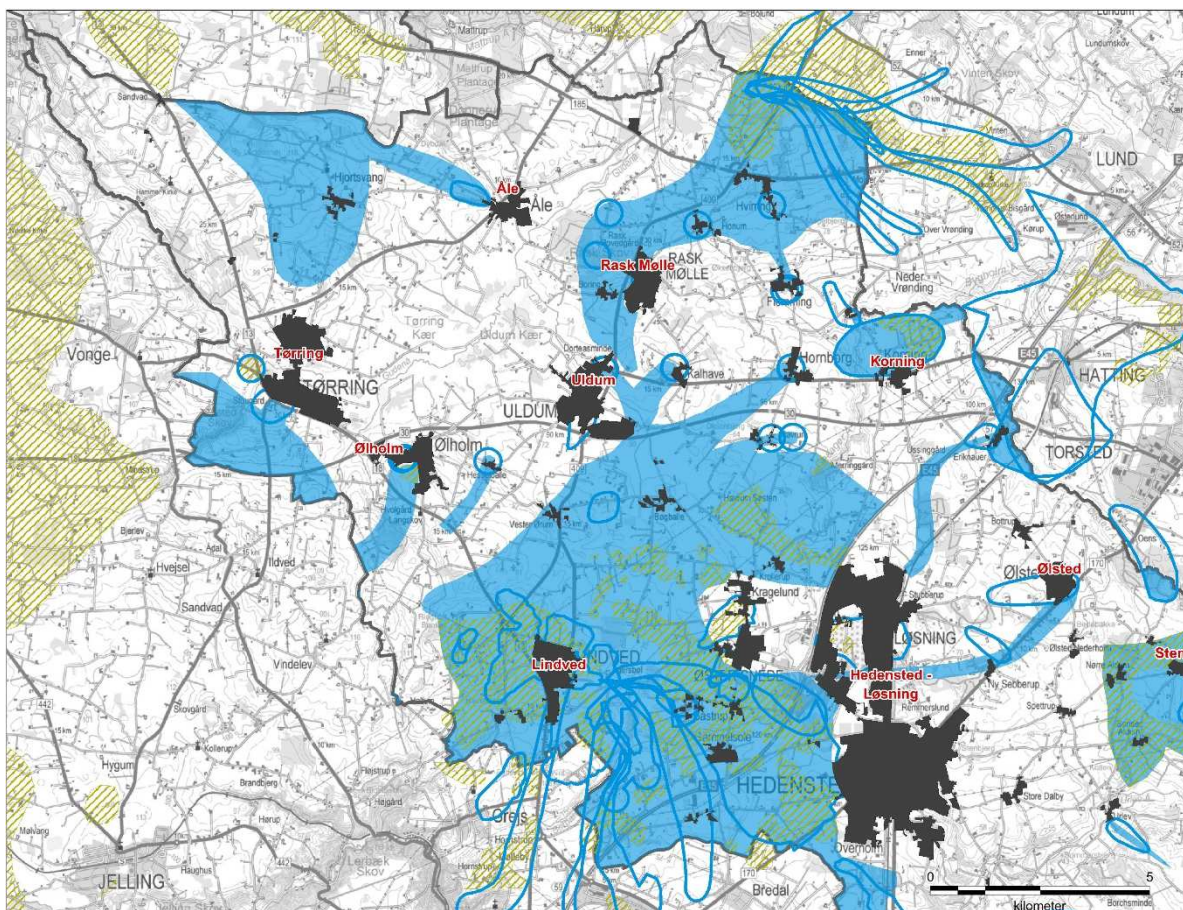
Planforholdene omtalt i dette kapitel er beskrevet med afsæt i Kommuneplan 2013-2025 for Hedensted Kommune /15/.

4.1. Bymønstre og befæstelsesgrad i forhold til OSD, indvindingsoplande udenfor OSD og NFI

Hedensted Kommune er en arealmæssigt stor kommune på 548 km². Der er udpeget tre bycentre, som er byerne Tørring-Ølholm, Hedensted og Juelsminde og 13 lokalcentre, som er byerne Barrit, Daugård, Glud, Hornsyld-Bråskov, Korning, Lindved, Rask Mølle, Rårup, Stenderup, Stouby, Uldum, Ølsted og Aale, se figur 3. Herudover er der en lang række mindre landsbyer.

Hovedparten af de større byer er beliggende udenfor OSD, kun Lindved, Korning, Stenderup, Rårup, Juelsminde og Barrit er delvist eller helt beliggende i OSD, se figur 3. Ved alle de nævnte byer er der samtidig afgrænset NFI, se figur 3.

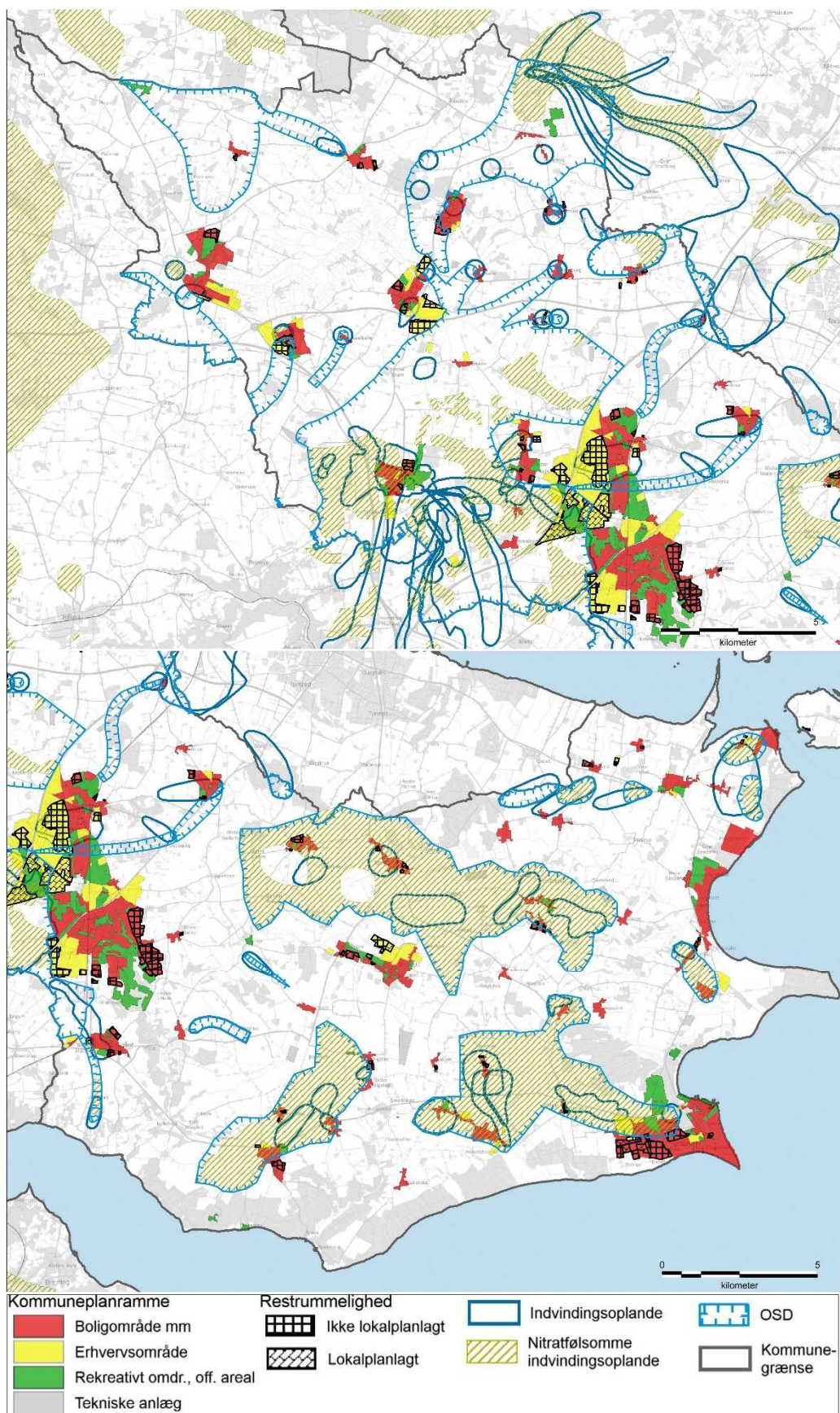
Da de fleste og de største byområder ligger uden for OSD, er befæstelsesgraden i OSD meget lille og dermed uden reel betydning for grundvandsdannelsen. I indvindingsoplandene uden for OSD er befæstelsesgraden tilsvarende meget lille. Det er kun de få byer, hvor kildepladsen ligger i den by, som vandværket forsyner, der har en lidt højere befæstelsesgrad, men da byerne er små og indvindingsoplandene relativt store i forhold til byen, er befæstelsesgraden uden reel betydning for grundvandsdannelsen. Indvindingsoplandene strækker sig i de fleste tilfælde langt uden for byerne, og da det ofte er i den del af indvindingsoplandet, der ligger længst fra boringerne, at grundvandsdannelsen til vandforsyningen sker, har de befæstede arealer i byen kun sjældent betydning for størrelsen af grundvandsdannelsen til vandforsyningen.

Figur 2. Byer, OSD og NFI.

4.2. Rammeudlæg

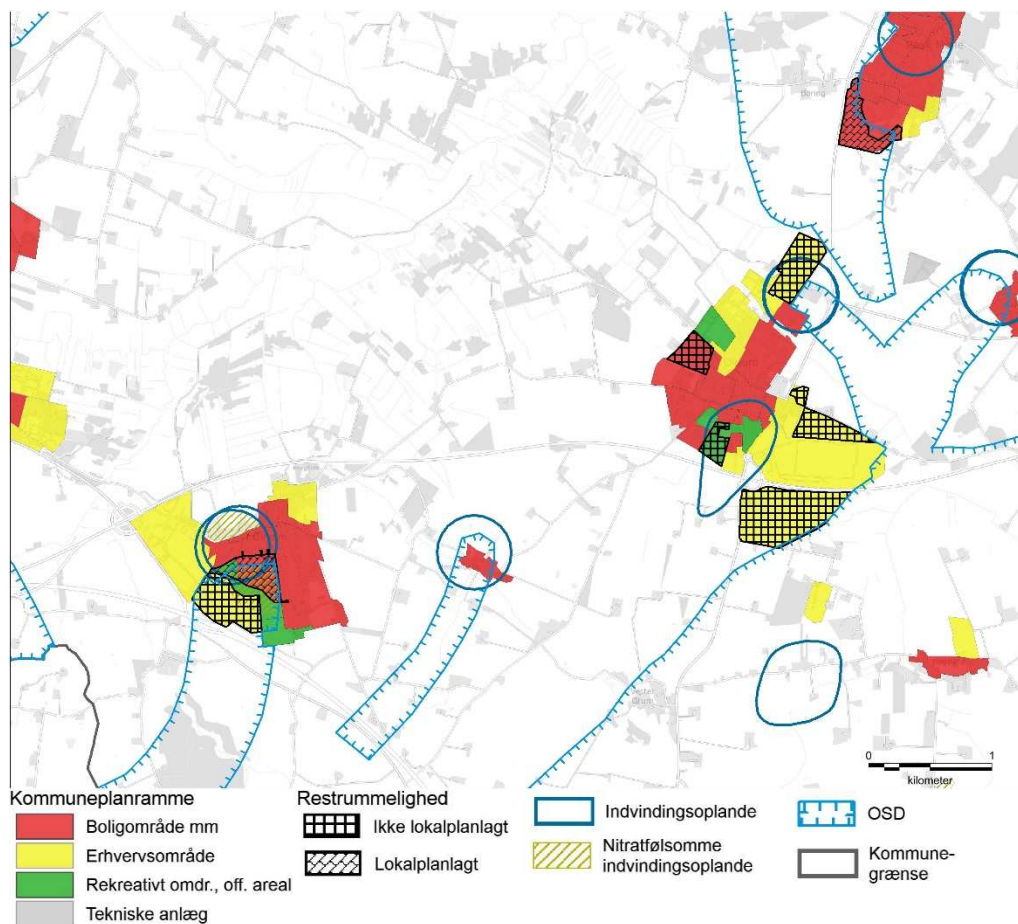
De eksisterende planrammer i Hedensted Kommune fremgår af figur 3. Af kortene ses det, at kun en mindre del af de eksisterende rammeudlæg i kommuneplanen er placeret i OSD og indvindingsoplande uden for OSD. Dermed er andelen af eksisterende rammeudlæg, der er udpeget som NFI også begrænset.

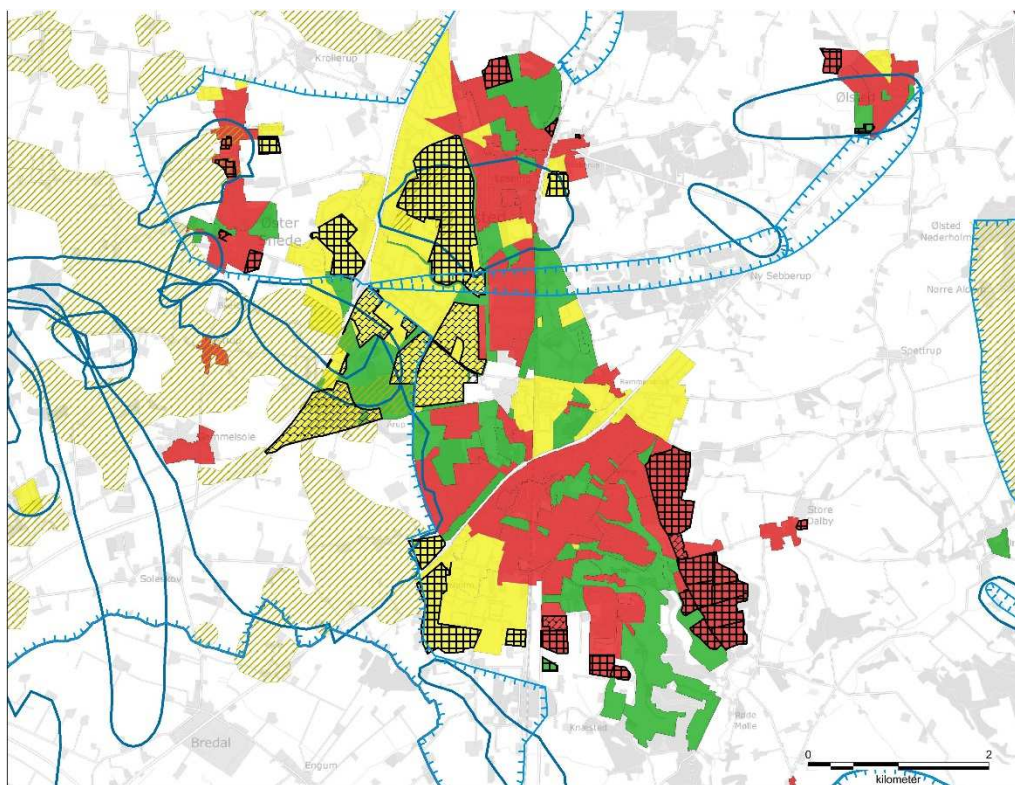
Figur 3. OSD, indvindingsoplande, NFI og kommuneplanrammer i Hedensted Kommune.

4.3. Restrummelighed i eksisterende planrammer

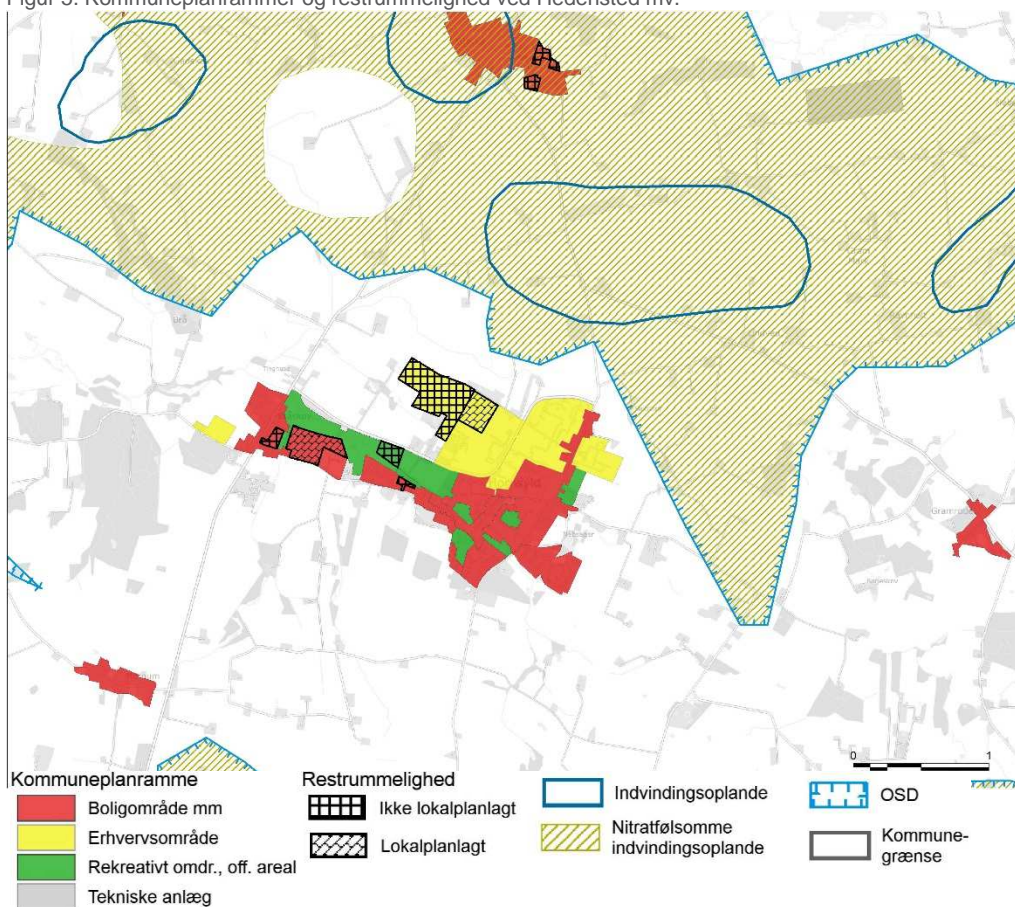
I en række af kommuneplanrammerne findes der en restrummelighed. Disse arealer består af erhvervsområder og områder til bolig, og ses fortrinsvis omkring Hedensted by og Juelsminde by. På figur 3 ses restrummeligheden i hele Hedensted Kommune, mens der på figur 4, 5 og 6 er zoomet ind på de arealer, hvor der er restrummelighed for erhvervsområder.

Figur 4. Kommuneplanrammer og restrummelighed ved Uldum mv.

Figur 5. Kommuneplanrammer og restrummelighed ved Hedensted mv.

Figur 6. Kommuneplanrammer og restrummelighed ved Hornslyd.

Af figur 4, 5 og 6 fremgår det, at restrummeligheden mht. erhvervsområde hovedsageligt findes uden for OSD og indvindingsoplande uden for OSD. Inden for OSD er der dog restrummelighed ved Hedensted og ved Uldum.

5. BESKYTTELSE AF GRUNDVANDET – GENEREL REDEGØRELSE

Hedensted Kommune vil fastholde en decentral forsyning med drikkevand. Borgerne i Hedensted Kommune og i nabokommunerne skal sikres rent drikkevand nu og i fremtiden /15/. Derfor er der i kommuneplanen udpeget langsigtede drikkevandsområder, som omfatter de bevaringsværdige indvindingsområder samt grundvandsforekomster, der i kvalitet og i mængde udgør en ressource, det kan være værd at udnytte nu og i fremtiden. De langsigtede drikkevandsområder udgøres OSD, undtagen på Juelsminde halvøen, hvor de kun udgør en delmængde af OSD, da der er områder indenfor OSD på Juelsminde halvøen, hvor grundvandsmagasinet har meget begrænset udbredelse, hvorfor disse ikke er medtaget som langsigtede drikkevandsområder.

De langsigtede drikkevandsområder friholdes i kommuneplanen for byudvikling. De langsigtede drikkevandsområder udgør ca. 29% af kommunens samlede areal. Den særlige indsats på drikkevandsområdet kommer således til at ske inden for de langsigtede drikkevandsområder.

5.1. Forhold til indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

I Hedensted Kommune er der vedtaget en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for Øster Ørum Vandværk /5/ i 2005 af Vejle Amt og for Snaptun Vandværk /6/ i 2006, ligeledes af Vejle Amt. Hedensted Kommune har vedtaget en indsatsplan for Stouby, Barrit og Juelsminde området /16/ i kortlægningsområde Juelsminde, samt for Stenderup, Hornsyld og Overby området /17/ ligeledes i kortlægningsområde Juelsminde.

Der foreligger en et høringsudkast for en indsatsplan for Hedensted-Området udarbejdet af Vejle Amt i 2006. Hedensted Kommune forventer at opdatere denne plan sammen med arbejdet med indsatsplanen for Hedensted Nord og Lindved.

I den øvrige del af kommunen afventer indsatsplanlægningen den endelige afslutning af statens grundvandskortlægning.

I de vedtagne indsatsplaner for hhv. Stouby, Barrit og Juelsminde området samt Stenderup, Hornsyld og Overby området, har Hedensted Kommune indarbejdet og vil også i de kommende indsatsplaner indarbejde retningslinjer for kommunens administration. Indsatsplanerne indeholder en række retningslinjer, hvoraf de følgende er særligt relevante i forbindelse med bl.a. ny planlægning med henblik på at sikre tilstrækkeligt uforurenat grundvand til at dække fremtidens behov:

- I OSD, der også er udpeget til langsigtede drikkevandsområder, må der ikke udlægges arealer til ny byvækst.

- For Stouby og Barrit gælder i OSD, at arealforbruget ved planlægning for ny byvækst skal begrænses mest muligt, ligesom der ikke må udlægges nye områder til virksomheder, der kan medføre en forurening af grundvandet.
- For Stenderup og Bjerre gælder i OSD, at arealforbruget ved planlægning for ny byvækst skal begrænses mest muligt, ligesom der ikke må udlægges nye områder til virksomheder, der kan medføre en forurening af grundvandet.

5.2. Forhold til vandplaner

Hedensted Kommune er omfattet af vandplanerne for vandområderne 1.9 Horsens Fjord, 1.5 Randers Fjord, 1.11 Lillebælt/Jylland og 1.8 Ringkøbing Fjord. Kun den nordvestligste del af kommunen er omfattet af Ringkøbing Fjord oplandet. Dette er et begrænset område, mens de tre øvrige vandoplande udgør i omegnen af en tredjedel af kommunens areal hver.

Ifølge statens vandplaner /10,11,12,13/ overstiger indvindingen ikke den beregnede udnyttelige ressource i nogle af grundvandsforekomsterne i Hedensted Kommune.

Ligeledes ifølge statens vandplaner er der intet særligt indsatsbehov i forhold til de grundvandsforekomster, der har ringe kemisk tilstand i Hedensted Kommune, idet den generelle regulering og den kommunale indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse vurderes at være tilstrækkelig.

Hedensted Kommune har et forslag til vandhandleplan i høring frem til den 7. juli 2015 /18/. Af denne fremgår det, at der i denne planperiode ingen særskilte indsatser er over for grundvandet. Vandplanerne forudsætter som grundlæggende foranstaltning, at arbejdet med indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse fortsætter efter de planer, der ligger herfor.

6. REFERENCER

- /1/ Naturstyrelsen, 2012: Statslig udmelding til vandplanernes retningslinjer 40 og 41 i forhold til byudvikling og anden ændret arealanvendelse i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande.
- /2/ Miljøministeriet, Miljøcenter Århus, 2010: Redegørelse for grundvandskortlægning om områdeudpegninger i Rårup, Barrit og Stouby indsatsområder. Juni 2010.
- /3/ Naturstyrelsen. Redegørelse for Hedensted Nord. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2013.
- /4/ Vejle Amt. Indsatsplan for Hedensted-området, 2006.

- /5/ Vejle Amt. Indsatsplan for Øster Ørum Vandværk, 2005.
- /6/ Vejle Amt. Indsatsplan for Snaptun Vandværk, 2006.
- /7/ Naturstyrelsen. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning. Redegørelse for Lindved området, 2011.
- /8/ Naturstyrelsen. Redegørelse for Bredsten-Gadbjerg og Hvejsel. Afgiftsfinansieret grundvandskortlægning 2014.
- /9/ Vejle Amt & Horsens Kommune. Indsatsplan for et område ved Rugballegård, 2005.
- /10/ Naturstyrelsen, 2014: Vandplan 2009-2015. Hovedvandopland 1.9 Horsens Fjord. Vanddistrikt Jylland og Fyn.
- /11/ Naturstyrelsen, 2014: Vandplan 2009-2015. Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland. Vanddistrikt Jylland og Fyn.
- /12/ Naturstyrelsen, 2014: Vandplan 2009-2015. Hovedvandopland 1.5 Randers Fjord. Vanddistrikt Jylland og Fyn.
- /13/ Naturstyrelsen, 2014: Vandplan 2009-2015. Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord. Vanddistrikt Jylland og Fyn.
- /14/ Hedensted Kommune. Vandforsyningsplan 2011-2021.
- /15/ Hedensted Kommune, 2013: Kommuneplan 2013-2025.
- /16/ Hedensted Kommune. Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Juelsminde-Barrit-Stouby området, januar 2014.
- /17/ Hedensted Kommune. Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Stenderup-Hornsyld-Overby området, 2015.
- /18/ Hedensted Kommune. Forslag til Vandhandleplan 2009 – 2015. 2. udgave 2015.